

Bruksela, 5 sierpnia 2016 r.
(OR. en)

11646/16

ESE 1

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	4 sierpnia 2016 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2016) 494 final
Dotyczy:	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY dotyczące dwunastego sprawozdania w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2016) 494 final.

Załącznik: COM(2016) 494 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.8.2016 r.
COM(2016) 494 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Dwunaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 r.

{SWD(2016) 281 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Dwunaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 r.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia¹ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie zielonej linii”) weszło w życie dnia 1 maja 2004 r. Rozporządzenie to określa, na jakich warunkach przepisy prawa UE stosują się do przepływu osób, towarów i usług przez linię oddzielającą obszary Republiki Cypryjskiej, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd, od tych, na których nie sprawuje on takiej kontroli. Aby zapewnić skuteczność tych przepisów, ich stosowanie zostało również rozszerzone na obszar graniczny między tymi dwoma obszarami oraz na teren wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa („wschodnia strefa suwerenna”)².

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 r.

W tym okresie sprawozdawczym Komisja zmieniła załącznik I do rozporządzenia w sprawie zielonej linii, dodając dwa nowe przejścia graniczne w Deryneia i Lefka-Apliki³.

Komisja prowadzi konstruktywny dialog dotyczący wdrażania rozporządzenia z odpowiednimi władzami Republiki Cypryjskiej, administracją strefy suwerennej, a także Izbą Handlową Turków Cypryjskich.

1. RUCH OSOBOWY

1.1. Przekraczanie linii na uznanych przejściach granicznych

Przedmiotowe rozporządzenie zapewnia stabilne ramy prawne dla swobodnego przepływu Cypryjczyków, innych obywateli UE oraz obywateli państw trzecich przekraczających zieloną linię (zwaną dalej „linią”) na uznanych przejściach granicznych. W 2015 r. – w porównaniu z latami poprzednimi – nastąpił wzrost liczby Turków cypryjskich oraz niewielki spadek liczby Greków cypryjskich przekraczających linię.

Według danych przekazanych przez Republikę Cypryjską w okresie sprawozdawczym 534 879 Greków cypryjskich (poprzednio 589 906) oraz 189 027 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio 200 562) przekroczyło linię, przechodząc z obszarów znajdujących się pod kontrolą rządu na tereny północnej części Cypru, a 1 055 130 Turków cypryjskich (poprzednio 927 141) oraz 382 621 pojazdów należących do Turków cypryjskich

¹ Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 685/2013 z dnia 15 lipca 2013 r., Dz.U. L 196 z 19.7.2013, s. 1, zwane „rozporządzeniem w sprawie zielonej linii”.

² Zob. motyw 3 rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1472 z dnia 26 sierpnia 2015 r., Dz.U. L 225 z 28.8.2015, s. 3–4.

(poprzednio 346 495) przekroczyło linię, przechodząc z terenów północnej części Cypru na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu⁴.

Liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię znacznie spadła. Według danych policji Republiki Cypryjskiej (zwanej dalej „CYPOL”) w okresie sprawozdawczym liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię wyniosła 491 860 (poprzednio 732 856). 71 % z nich (351 299 osób) przekroczyło przejście graniczne przy ulicy Ledra, z którego nadal korzystała zdecydowana większość obywateli spoza Cypru (głównie turystów).

Wyżej wspomniane dane zebrane przez CYPOL nie obejmują jednak osób i pojazdów przekraczających linię z terenów północnej części Cypru na przejściach granicznych w *Pergamos* i *Strovili*⁵. Administracja wschodniej strefy suwerennej poinformowała, że 115 335 Greków cypryjskich (poprzednio 108 893) przeszło na teren północnej części Cypru, a 389 412 Turków cypryjskich (poprzednio: 273 607) przekroczyło linię, przechodząc w przeciwnym kierunku, natomiast 258 810 obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekroczyło linię w obu kierunkach, przechodząc przez przejścia graniczne zlokalizowane we wschodniej strefie suwerennej.

Liczba pracowników CYPOL pracujących bezpośrednio na przejściach granicznych zmalała z 72 w 2014 r. do 69 w 2015 r.

Dane zgromadzone przez wspólnotę Turków cypryjskich wskazują na wzrost liczby przekroczeń przez Greków cypryjskich (tj. 907 329) oraz wzrost liczby przekroczeń przez pojazdy Greków cypryjskich (tj. 313 498) z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru. Ponadto dane te wskazują na wzrost liczby przekroczeń przez Turków cypryjskich (1 589 339) oraz wzrost liczby przekroczeń przez pojazdy Turków cypryjskich (642 043) w przeciwnym kierunku. Linię przekroczyło 1 164 131 obywateli UE przechodzących z obszarów kontrolowanych przez rząd na tereny północnej części Cypru.

W 2015 r. nie odnotowano incydentów dotyczących przekroczeń linii. Władze Republiki Cypryjskiej nadal nie zezwalają jednak autobusom należącym do Turków cypryjskich i przewożącym obywateli UE na przejechanie na obszary kontrolowane przez rząd.

W świetle globalnej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa władze Republiki Cypryjskiej wdrożyły wzmocnione kontrole na przejściach granicznych w okresie sprawozdawczym.

Niektóre wymogi dotyczące przechodzenia na teren północnej części Cypru przez zieloną linię – choć nieobjęte zakresem rozporządzenia w sprawie zielonej linii – zniesiono jako jednostronny środek budowy zaufania (CBM) w maju 2015 r. decyzją społeczności Turków cypryjskich.

⁴ Władze Republiki Cypryjskiej nie prowadzą żadnej ewidencji liczby Greków cypryjskich powracających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu, ani liczby Turków cypryjskich powracających na tereny północnej części Cypru.

⁵ Rozporządzenie w sprawie zielonej linii nie nakłada obowiązku sprawozdawczego w odniesieniu do ruchu przez te przejścia.

Przy wsparciu Sił Pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych na Cyprze w dalszym ciągu ułatwiano stosowanie praktyk kultu religijnego, jak wspomniano w sprawozdaniu SG ONZ ze stycznia 2016 r.⁶. Przywódcy religijni i wyznawcy nadal korzystali z możliwości łatwiejszego przekraczania granicy w obu kierunkach.

1.2. Nielegalna migracja przez zieloną linię i azyl

Dane CYPOL za 2015 r. wskazują na wzrost liczby migrantów, którzy nielegalnie przekroczyli linię z północnej części Cypru na obszary kontrolowane przez rząd. W 2015 r. ich liczba wyniosła 1 290, podczas gdy w 2014 r., 2013 r. i 2012 r. było to odpowiednio 970, 1 043 i 1 265 osób⁷. Jako prawdopodobną przyczynę tego wzrostu CYPOL wskazuje na osoby ubiegające się o azyl pochodzące z Syrii.

Najwięcej nielegalnych migrantów zatrzymanych po przekroczeniu linii pochodziło z Syrii (757), Pakistanu (111), Somalii (63), Indii (50) i Gruzji (38).

Spośród tych 1 290 nielegalnych migrantów 1 049 osób (81 %) złożyło wnioski o objęcie ochroną międzynarodową w Republice Cypryjskiej, przy czym najliczniejszą grupę wśród nich stanowią Syryjczycy (745).

Nielegalni migranci są zazwyczaj zatrzymywani podczas kontroli prowadzonych wzdłuż linii oraz w portach lotniczych, podczas próby opuszczenia Cypru, lub na posterunkach policji, gdy składają wnioski o objęcie ochroną międzynarodową.

Stwierdzając, że migranci przedostali się na obszary kontrolowane przez rząd przez nielegalne przekroczenie linii, CYPOL opierała się na tych samych kryteriach, co w poprzednich latach, wykorzystując głównie informacje zawarte w ich dokumentach, oświadczenia migrantów oraz inne formy dowodów.

Z takiej analizy wynika, że niemal wszyscy migranci zatrzymani na obszarach kontrolowanych przez rząd po nielegalnym przekroczeniu linii przybyli wcześniej do północnej części Cypru z terytorium Turcji.

Spółeczność Turków cypryjskich poinformowała Komisję, że w północnej części Cypru podejmowane są starania, aby zapobiegać nielegalnej migracji. Z otrzymanych informacji wynika, że w 2015 r. odmówiono wjazdu do północnej części Cypru 3 181 osobom⁸, a 642 osoby⁹ zatrzymane w północnej części Cypru wydalone na terytorium Turcji, która była ostatnim miejscem ich pobytu przed przybyciem na wyspę.

⁶ Sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie UNFICYP [S/2016/11] z dnia 6 stycznia 2016 r.

⁷ Aby uzyskać pełen obraz nielegalnych przepływów migracyjnych przez zieloną linię, potrzebne byłyby także informacje o liczbie osób, które próbowały ją przekroczyć, ale nie zostały wpuszczone na obszary kontrolowane przez rząd. Takie informacje nie są jednak dostępne, gdyż Republika Cypryjska nie prowadzi oficjalnych statystyk na temat tej kategorii osób.

⁸ Obywatele Syrii: 1 802, Turcji: 325, Iraku: 184, Iranu: 136, Turkmenistanu: 76.

⁹ Obywatele Turcji: 233, Syrii: 82, Turkmenistanu: 36, Republiki Mołdawii: 41, Nigerii: 15.

Przedstawiciele obu społeczności spotykają się regularnie w ramach komitetu technicznego ds. przestępstw i spraw karnych działającego pod egidą ONZ. Jako rozszerzenie działalności wspomnianego komitetu obie społeczności aktywnie wykorzystują też ustanowiony wcześniej tzw. obszar wspólnej komunikacji („Joint Communications Room”), który stanowi forum wymiany informacji w sprawach karnych.

W ocenie CYPOL współpraca z innymi właściwymi jednostkami rządowymi oraz administracją wschodniej strefy suwerennej przebiega bardzo dobrze.

Wschodnia strefa suwerenna

Ogólnie rzecz biorąc, nastąpił nieznaczny spadek nielegalnej migracji z północnej części Cypru przez wschodnią strefę suwerenną. W 2015 r. zatrzymano 7 nielegalnych migrantów, którzy przekroczyli linię niezgodnie z prawem¹⁰. Zgody na jej przekroczenie nie otrzymały 1 353 osoby, których znaczną większość stanowili obywatele Turcji. Pozostali cudzoziemcy, którzy przybyli przez północną część Cypru, pochodzili z Rosji, Stanów Zjednoczonych, Syrii i Iranu¹¹. Osoby te zostały skierowane na przejście graniczne w Agios Dhometios w celu dopełnienia formalności związanych z wymogami dotyczącymi wjazdu na teren Republiki Cypryjskiej.

Funkcjonariusze strefy suwerennej podtrzymują opinię, że ich współpraca z Republiką Cypryjską przebiega doskonale.

Aby zapobiegać nielegalnej migracji w oddaleniu od przejść granicznych, policja strefy suwerennej prowadzi wyrywkowe patrole w oparciu o ocenę ryzyka i dane wywiadowcze. Oprócz nich tereny patrolowane są przez Wydział Celny strefy suwerennej oraz wojsko.

Wiele niedozwolonych przejść granicznych znajdujących się w wiosce *Pergamos* lub w jej pobliżu, z których korzystają lokalni mieszkańcy i rolnicy, jest szczególnie trudnych do kontrolowania. Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach, te niedozwolone przejścia graniczne wciąż budzą zaniepokojenie, a zatem należy znaleźć właściwe rozwiązanie tej kwestii zgodnie z art. 5 ust. 2 Protokołu 3 do Aktu Przystąpienia z 2003 r.¹². Przedstawiciele strefy suwerennej poinformowali, że w razie potrzeby możliwe jest szybkie rozmieszczenie pracowników w okolicy tych niedozwolonych przejść granicznych.

¹⁰ Tych 7 nielegalnych migrantów zatrzymanych we wschodniej strefie suwerennej zostało przekazanych władzom Republiki Cypryjskiej i uwzględnionych w łącznej liczbie osób, które nielegalnie przekroczyły linię i które wymieniono według obywatelstwa w tabeli VII w SWD(2016) 281.

¹¹ Obywatele Turcji: 484, Rosji: 65, Stanów Zjednoczonych: 60, Syrii: 38, Iranu: 31.

¹² Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 940.

2. PRZEPŁYW TOWARÓW

2.1. Wartość wymiany handlowej

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004¹³ Izba Handlowa Turków Cypryjskich oraz władze Republiki Cypryjskiej co miesiąc przekazywały Komisji dane dotyczące rodzaju, ilości oraz wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące. Obie strony donoszą w swoich sprawozdaniach o towarach wwożonych na obszary kontrolowane przez rząd przez przejścia graniczne *Pergamos* i *Strovilia*, znajdujące się pod zwierzchnictwem administracji strefy suwerennej.

Według Izby Handlowej Turków Cypryjskich łączna wartość towarów, dla których w okresie sprawozdawczym wystawiono dokumenty towarzyszące, wyniosła 3 933 918 EUR (poprzednio: 3 911 189 EUR). Liczby te wskazują na niewielki wzrost – o 0,58 % – łącznej wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, w porównaniu z 2014 r.

Według sprawozdań przedstawionych przez Republikę Cypryjską łączna wartość wymiany handlowej obejmującej towary, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, a które przekroczyły linię, nieznacznie wzrosła, o 2,8 %, do kwoty 3 619 736 EUR (poprzednio: 3 520 045 EUR). Szczególny wzrost nastąpił w przypadku wyrobów z tworzyw sztucznych, materiałów budowlanych/artykułów z kamienia i złomu. Jako główną przyczynę tego wzrostu zainteresowane strony wymieniają ustabilizowanie warunków ekonomicznych.

Chociaż handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru nie jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, to według danych liczbowych Cypryjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej jego wartość wzrosła o ok. 5,4 %, z 1 246 930 EUR w 2014 r. do 1 314 271 EUR w 2015 r. Handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru stanowi 36,3 % wymiany handlowej odbywającej się w przeciwnym kierunku (w 2014 r. odsetek ten wynosił 35,4 %).

Wspólnota Turków cypryjskich nadal stosuje system handlu, który zasadniczo stanowi lustrzane odbicie ograniczeń przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii. System ten nie zawsze jest jednak spójnie stosowany, co utrudnia nawiązanie trwałych stosunków handlowych. Jako główny powód przedstawiciele tureckiej wspólnoty cypryjskiej otwarcie podają ochronę lokalnych przedsiębiorstw.

2.2. Rodzaje towarów

W 2015 r. najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie świeże ryby i materiały budowlane/artykuły z kamienia¹⁴.

Wprowadzono nowe produkty, takie jak materiały włókiennicze. Cały handel przez zieloną linię stanowił wymianę w obrębie wyspy, a wywozu do innych państw członkowskich UE czy państw trzecich nie zarejestrowano.

¹³ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1480/2004 z dnia 10 sierpnia 2004 r., Dz.U. L 272 z 20.8.2004, s. 3.

¹⁴ SWD(2016) 281, tabela IV.

2.3. Nieprawidłowości

W okresie objętym sprawozdaniem nie zgłoszono przypadków nieprawidłowości.

Republika Cypryjska skierowała jednak do Komisji pismo z prośbą o przekazanie informacji na temat pochodzenia i ilości owoców i warzyw będących przedmiotem wymiany handlowej przez zieloną linię. Komisja zwróciła się w tej sprawie do Izby Handlowej Turków Cypryjskich, która potwierdziła, że towary będące przedmiotem wymiany handlowej w podanych ilościach są faktycznie produkowane w północnej części Cypru.

2.4. Przeszkody i utrudnienia w przepływie towarów

Przeszkody w wymianie handlowej przekraczającej linię nadal istnieją i jest to – zdaniem Komisji i podmiotów gospodarczych należących do Turków cypryjskich – przyczyna niskiego poziomu wymiany handlowej.

Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach¹⁵, nadal nie rozwiązano kwestii pojazdów użytkowych Turków cypryjskich przejeżdżających na obszary kontrolowane przez rząd i jak dotąd żadne pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich nie mogą przekraczać linii, chyba że posiadają oni dokumenty w pełni zgodne z dorobkiem prawnym UE, wydane przez Republikę Cypryjską. Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały Komisję, że wprowadziły przepisy ułatwiające uzyskiwanie świadectw przydatności do ruchu drogowego i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich. Komisja jest przekonana, że rozwiązanie tego problemu znacznie przyczyniłoby się do podniesienia poziomu wymiany handlowej, gdyż ułatwiłoby przewóz towarów. Wzmocniłoby też kontakty między cypryjskimi podmiotami gospodarczymi, znacząco przyczyniając się do wzrostu wzajemnego zaufania między obiema wspólnotami. Komisja została poinformowana przez Republikę Cypryjską, że przewiduje się znalezienie rozwiązania tej kwestii.

Jak przedstawiano w sprawozdaniach z poprzednich lat, władze Republiki Cypryjskiej nadal nie pozwalają na przewożenie przetworzonych produktów spożywczych ze względu na obawy służby ds. zdrowia dotyczące procesów produkcyjnych stosowanych w północnej części Cypru. Podobnie jak w poprzednich sprawozdaniach Komisja nadal deklaruje, że na mocy rozporządzenia w sprawie zielonej linii nie ma podstaw do kontroli przedsiębiorstw położonych w północnej części Cypru w celu stwierdzenia, czy proces produkcji przebiega zgodnie z przepisami unijnymi¹⁶. Władze Republiki Cypryjskiej mogą pobierać próbki produktów do dalszej analizy w ramach stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, ale nie mogą blokować całego przewozu przetworzonych produktów spożywczych. Komisja została poinformowana przez Republikę Cypryjską, że przewiduje się znalezienie rozwiązania kwestii pojazdów użytkowych.

¹⁵ Zob. np. dziewiąte, dziesiąte i jedenaste roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

¹⁶ Dziesiąte roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

Podobnie jak w poprzednich latach Turcy cypryjscy zajmujący się handlem nadal zgłaszali trudności z zaopatrywaniem sklepów w swoje produkty i reklamowaniem tych produktów oraz usług na obszarach kontrolowanych przez rząd, co utrudnia wymianę handlową. Przedsiębiorcy nadal informują o niechęci Greków cypryjskich do zakupu produktów Turków cypryjskich. Ponadto stwierdzono, że przedsiębiorcy z obu społeczności, którzy chcą rozpocząć współpracę ze wspólnotą po drugiej stronie linii, napotykają wiele problemów administracyjnych. Podmioty gospodarcze z obu stron muszą mieć swobodę nawiązywania stosunków handlowych, zależnie od wymogów biznesowych.

W 2015 r. do Komisji wpłynęły skargi od producentów ze społeczności Turków cypryjskich dotyczące rzekomej odmowy przez właściwe władze Republiki Cypryjskiej zezwolenia na wymianę handlową materiałami, a konkretnie tworzywami sztucznymi, przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Komisja zwróciła się w tej sprawie do władz Republiki Cypryjskiej i otrzymała informację, że względem tych produktów stosuje się takie same wymogi jak w przypadku żywności przetworzonej.

2.5. Przemysł towarów

Przemysł towarów pozostaje zjawiskiem rozpowszechnionym, odzwierciedlając geograficzny charakter zielonej linii. Na obszarach przylegających do zielonej linii organizowane są kontrole mające na celu rozwiązanie problemów o charakterze sezonowym, zwłaszcza takich jak transport dzikiej zwierzyny, dzikiego ptactwa lub petard (również przez tereny wschodniej strefy suwerennej) na obszary kontrolowane przez rząd.

W 2015 r. Republika Cypryjska dokonała zajęcia towarów w 2 689 przypadkach (poprzednio: 2 627). W 2015 r. nastąpił wzrost ilości tytoniu przeznaczonego do samodzielnego skręcania papierosów i liczby papierosów skonfiskowanych przez Republikę Cypryjską: 244 457 papierosów i 399 283 gr tytoniu przeznaczonego do samodzielnego skręcania (poprzednio: odpowiednio 140 029 papierosów i 370 794 gr tytoniu). Odnotowano, że w większości przypadków przemysł dotyczył małych ilości. Wynika on z różnic w cenach oraz wyższego podatku od wyrobów tytoniowych w Republice Cypryjskiej. Inne skonfiskowane towary to głównie towary naruszające prawa własności intelektualnej, produkty rolne, a także produkty pochodzenia zwierzęcego i produkty mleczne. W sądzie rejonowym wszczęto jedno postępowanie karne dotyczące przemysłu. W większości zgłoszonych przypadków nakładane są kary administracyjne.

W 2015 r. zmniejszyła się liczba wykrywanych towarów we wschodniej strefie suwerennej. W 2015 r. dokonano 351 konfiskat (poprzednio: 452 konfiskaty) i – tak jak poprzednio – najczęściej konfiskowano papierosy i tytoń przeznaczony do samodzielnego skręcania.

Jeśli chodzi o tradycyjne dostawy dla społeczności Turków cypryjskich z wioski Pyla, usytuowanej w strefie buforowej (art. 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie zielonej linii), administracja wschodniej strefy suwerennej kontroluje i rejestruje ilość przekazywanych materiałów budowlanych, ryb, papierosów itp.

2.6. Ułatwienie wymiany handlowej

Komisja nadal dąży do znalezienia sposobów na wzmożenie wymiany handlowej przez zieloną linię¹⁷.

W lipcu 2015 r. Komisja przyjęła wniosek skierowany do Rady dotyczący zmiany rozporządzenia w sprawie zielonej linii w celu ustanowienia sposobu stosowania mechanizmu kontroli towarów objętych nazwą zarejestrowaną na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 na obszarach Republiki Cypryjskiej, nad którymi rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli¹⁸. Wniosek opiera się na porozumieniu w sprawie tymczasowego rozwiązania dotyczącego sera halloumi/hellim, które ma zostać wdrożone w oczekiwaniu na ponowne zjednoczenie Cypru, osiągniętego pod kierownictwem przewodniczącego Jeana-Claude’a Junckera podczas jego wizyty na Cyprze w dniu 16 lipca 2015 r.¹⁹. Na koniec okresu sprawozdawczego wniosek ten oczekuje na rozpatrzenie przez Radę.

Izba Handlowa Turków Cypryjskich w dalszym ciągu wyrażała ogólne zainteresowanie zniesieniem zakazu handlu wszystkimi żywymi zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego, w tym produktami mlecznymi, w zakresie w jakim towary te byłyby zgodne z unijnymi przepisami i uregulowaniami. Komisja rozpatruje obecnie wniosek o zezwolenie na handel rybami z gospodarstw rybackich. Republika Cypryjska wielokrotnie wyrażała wolę przeanalizowania możliwości rozszerzenia wykazu towarów dopuszczonych do przewozu na obszary kontrolowane przez rząd.

Komisja zachęca podmioty gospodarcze do skorzystania z możliwości biznesowych i z zadowoleniem przyjmuje nasilone starania izb handlowych.

W ramach finansowanego przez UE działania Izba Handlowa Turków Cypryjskich i Cypryjska Izba Handlowo-Przemysłowa realizują projekt „Dać dobry przykład”. Program ten umożliwia młodym Grekom cypryjskim i Turkom cypryjskim odbycie stażu w przedsiębiorstwie po drugiej stronie zielonej linii. Ma to przyczynić się do budowania dialogu, zaufania, współpracy i pojednania między społeczeństwami obywatelskimi, w tym w środowisku biznesu, na terenie całego Cypru.

W ramach tego projektu Izby zorganizowały również w lipcu 2015 r. obejmujące obie społeczności spotkanie na wysokim szczeblu z udziałem przywódców obu stron, którzy dzielili się swoimi wizjami gospodarki Cypru po zawarciu ugody i wyjaśniali, że kompleksowe rozwiązanie przyniesie korzyści gospodarcze dla obu społeczności na wyspie, co przyczyni się do stabilności w regionie.

¹⁷ W 2011 r. Komisja zniósła wymóg nakazujący, by ziemniaki będące przedmiotem wymiany handlowej przez linię pochodziły bezpośrednio z upraw z certyfikowanych sadzeniaków.

¹⁸ COM/2015/0380 final – 2015/0165 (NLE).

¹⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

2.7. Towary unijne wwożone ponownie na obszary znajdujące się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte taką kontrolą.

Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że 6 280 towarów zostało wwiezionych ponownie na obszary kontrolowane przez rząd po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte kontrolą. Jak wspomniano, taki przewóz odbywa się płynnie i w większości przypadków towary przewożone są przez przejścia graniczne w Kato Pyrgos-Karavostasi i Astromeritis-Zhodia, w obu kierunkach.

3. WNIOSKI

Jak stwierdzono w poprzednich sprawozdaniach, wyniki kontroli zielonej linii na uznanych przejściach granicznych przeprowadzonej przez władze Republiki Cypryjskiej oraz strefy suwerennej i wyniki podjętych wysiłków są zadowalające pomimo ograniczeń budżetowych. Liczba osób nielegalnie przekraczających linię wzrosła i należy uważnie monitorować sytuację. Ponadto Komisja ponownie wzywa administrację strefy suwerennej do wypracowania właściwego rozwiązania kwestii niedozwolonych przejść granicznych.

Komisja w dalszym ciągu jest zdania, że stabilność, przewidywalność i pewność prawa dotyczące wymogów na przejściach granicznych oraz swobodny przepływ obywateli UE mają kluczowe znaczenie.

W tym okresie sprawozdawczym Komisja zmieniła załącznik I do rozporządzenia w sprawie zielonej linii, dodając dwa nowe przejścia graniczne w Deryneia i Lefka-Apliki. Komisja wesprze finansowo otwarcie nowych przejść granicznych.

Republika Cypryjska podaje, że w 2015 r. wartość wymiany handlowej przekraczającej linię lekko wzrosła, o 2,8 %, z 3 520 045 EUR do kwoty 3 619 736 EUR, a wartość towarów, dla których Izba Handlowa Turków Cypryjskich wystawiła dokumenty towarzyszące, wzrosła nieznacznie, o 0,58 %, z 3 911 189 EUR do 3 933 918 EUR. Najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie świeże ryby i materiały budowlane/artykuły z kamienia. Pomimo niewielkiego wzrostu w 2015 r. całkowity wolumen obrotu handlowego utrzymuje się na niskim poziomie, częściowo ze względu na szczególnie zakres samego rozporządzenia, i jest znacznie niższy od kwoty 6 151 989 EUR w szczytowym okresie handlu w roku 2008.

Cypryjska Izba Handlowo-Przemysłowa oraz Izba Handlowa Turków Cypryjskich kontynuowały ścisłą współpracę i wsparcie na rzecz rozwiązania kwestii Cypru, które, w ich opinii, przyniesie korzyści gospodarcze dla obu społeczności.

W okresie sprawozdawczym nadal istniały pewne przeszkody w wymianie handlowej. Pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich oraz przetworzone produkty spożywcze nadal nie są wpuszczane przez władze Republiki Cypryjskiej. Komisja została poinformowana przez Republikę Cypryjską, że przewiduje się znalezienie rozwiązania tej kwestii.

Podsumowując, mimo że rozporządzenie w sprawie zielonej linii w dalszym ciągu zapewnia funkcjonalną podstawę umożliwiającą przemieszczanie się osób i przepływ towarów na obszary Republiki Cypryjskiej znajdujące się pod kontrolą rządu oraz w przeciwnym kierunku, to Komisja jest nadal zaniepokojona faktem, że wymiana handlowa jest na tak niskim poziomie. Komisja uważa, że usunięcie wyżej wspomnianych przeszkód dla wymiany handlowej pomoże znacząco zwiększyć wymianę handlową przez zieloną linię. Komisja ma nadzieję, że pozytywny klimat w obecnej rundzie negocjacji zmierzających do rozwiązania kwestii cypryjskiej oraz działania dwóch Izb na rzecz zwiększenia kontaktów między tymi dwoma środowiskami biznesowymi doprowadzą do zacieśnienia powiązań gospodarczych.

W tym kontekście Komisja liczy na skuteczną współpracę między Republiką Cypryjską a strefą suwerenną w celu skutecznego wprowadzenia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004. Komisja będzie w dalszym ciągu nadzorowała wykonanie przepisów przedmiotowego rozporządzenia.